

רב או אמצעים מרובים לביצועה. הצלחתה תלויה בעיקר במידת שיתוף הפעולה מצד חברי האגודה ומהיזמה והעירנות מצד מנהלי האגודה. תכנית זו מופעלת כבר בהולנד ומספקת אינפורמציה רבת-ערך למכוני ההזרעה ולספר העדר. גם אצלנו קיימים כל הנתונים להצלחתה. הניסיון מלמדנו שחברי האגודה, וביחוד המשקים המנהלים ביקורת חלב, נענים ברצון לכל פניה ושולחים כל אינפורמציה מבוקשת. המכשיר העיקרי לביצוע המבחן-הדיווח על ההמלטות — כבר קיים. המשקים הנמצאים ברשת ביקורת החלב מוסרים הודעות מתאימות לספר העדר. להודעות אלה יש לצרף, בהתאם למקרה, תיאור של הוולד הבלתי נורמאלי. כדי להקל על מוסרי הידיעה אפשר לציידם ברשימה המכילה תיאור של כל המומים הידועים היום, ועליהם יהיה לציין רק את המספר הסידורי של המום שברשימה. התאחדות מגדלי בקר מוכנה להעביר לאגודת ההזרעה את הודעות ההמלטה. האגודה תמייין אותן לפי פרים ותקבל באופן זה ידיעה חשובה על הטיב התורשתי של פריה. תכנית כזו חשובה לגבי פרים המופעלים באופן מוגבר ומספר הפרות המוזרעות בזירמתם הוא גדול. מבחני הצאצאים ביחס לתנובת החלב והשומן, מבנה גוף ומוג, ופגמים תורשתיים יש לימו זה את זה, ויאפשרו להכיר את הנכס התורשתי העובר מהפר לצאצאיו. ביצוע עקבי וקפדני של המבחנים האלה, שישולב בסלקציה מתאימה, יקנה אופי מיוחד לטיפוח שלנו ויעלה את ערכו של הבקר הישראלי.

ד"ר חיים שינדלר

המחלקה למקנה

בתחנה לחקר החקלאות

לגבי הורשת כושר הנבט החלב. מבחן מסוג זה נראה רצוי לבדיקת פרים שלגביהם מפעילים את תכנית „ההמתנה“, היינו — משתמשים בהם בצעירותם באופן מוגבל ומפסיקים את השימוש בהם עד לקבלת תוצאות מבחן הצאצאים ביחס לתנובת החלב.

ב. השיטה השנייה לגילוי מומים קטלניים או אחרים בצאצאים של פר מבוססת על ההנחה שהגורמים שלהם נמצאים בעדר הבקר ובמוקדם או מאוחר — בגלל השימוש הרחב בפר בהזרעה המלאכותית — יתארע גם זיווג עם פרות הנושרות אותו גורם וממילא יתגלה המום בחלק מהצאצאים. כדי שהוולדות הבלתי נורמאליים יובאו לתשומת הלב של מכוני ההזרעה יש צורך בדיוח מלא על כל ההמלטות וטיב הוולדות. במספר רב ככל האפשר של עדרים. זה נחוץ מכמה טעמים: לעתים מגדל בקר אינו מייחס חשיבות מספיקה לעצם הופעת ולד בלתי-נורמאלי, אינו מעריך די את האופי התורשתי של המקרה ועלול להעלים אותו. אם יסכים לדווח כל המלטה, יאפי שר למומחי האגודה לבדוק כראוי כל מקרה ולפרש את משמעותו. יתר על כן, אם ישתתפו במסירת הודעות הרבה בוקרים, יאפשרו בזה ללמוד את דרכי ההורשה של מומים מסוימים שטרם נחקרו די הצורך, ויתברר גם מהי השיטה חות של המומים השונים בעדרים. יתרון השיטה הזו בכך שרישום כל הוולדות מאפשר לעקוב אחריהם במשך תקופת גידולם, לעמוד על פגמים המופיעים בגיל מאוחר יותר וגם לבדוק את סיבות החיסול של עגלות. בדרך זו יתגלו גם התדירות של הופעת תאומים והיחס בין מספר הזכרים והנקבות, תופעות העלולות להשתנות מפר לפר.

תכנית מסוג זה אינה דורשת מאמץ ארגוני

רחובות, אוגוסט 1958

מיכלי גומי להובלת חלב

במדינת אורגון (ארה"ב) החלו להשתמש במיכלי גומי בעלי תכולה של 9120 ליטר להובלת החלב מהמשקים למחלבות. צורת המיכלים האלה היא כשל שפופרות משחת שיניים ענקיות; מניחים אותם במשאיות קירור לצרכי הסעתם ולאחר שמריקים את החלב במחלבה מגוללים אותם ושמים אותם כחבילה קטנה בחלק הקדמי של המשאית. במשאית הריקה, החוזרת לכפר, אפשר להוביל מצרכים שונים הדרושים לאיכרים. אלה שמשתמשים עד כה במיכלי גומי כאלה טוענים שהוצאות הובלת החלב הופחתו ב-20%.